

BAANTJER

De Cock en de vermoorde onschuld

Een nieuwe De Cock door ROBERTO DI CARO
Peter Römer

De Fontein

De Cock en de vermoorde onschuld

BAANTJER

**De Cock en
de vermoorde onschuld**

door Peter Römer

De Fontein

1

De zon scheen uitbundig over het nog stille Damrak.

De weerman op de televisie had de avond ervoor de eerste zomerse dag van het jaar voorspeld en de weergoden hadden hem niet in de steek gelaten. Rechercheur De Cock, die op het Stationsplein uit de tram was gestapt, genoot met volle teugen van de korte wandeling naar de Warmoesstraat.

Hij stak het Damrak over naar de Oudebrugsteeg, toen hij zijn naam over straat hoorde schallen.

‘De Cock!’

Vanuit zijn visstal stak de joviale haringman bij wijze van groet zijn hand op. De Cock glimlachte en zijn hand bewoog zich automatisch naar zijn hoedje, maar dat hing voor het eerst sinds maanden thuis aan de kapstok. Op aanraden van zijn vrouw was hij blootshoofds naar zijn werk gegaan, aangezien vandaag de vijftientig graden met gemak zou worden gehaald, en nu al had hij spijt dat hij tegen haar advies in toch een colbertje had aangetrokken.

Toen hij het bureau aan de Warmoesstraat betrad, trof hij daar wachtcommandant Jan Kusters, die hem met een uitgebreide geeuw begroette.

‘Ook goedemorgen,’ bromde de grijze speurder.

‘Sorry, De Cock, maar ik heb er al een paar uurtjes op zitten terwijl jij net uit je warme bedje komt.’

‘Nog iets gebeurd vannacht?’ wilde De Cock weten.

Kusters krabde in zijn haar.

‘Niet veel bijzonders. Maar je zal zien dat het de stilte voor de storm is. Op dit soort warme dagen loopt de druk snel op.’

En daar had Kusters een punt. Mensen gingen zich onvoorspelbaar gedragen onder de invloed van te warm weer. De geïmagineerden liepen snel op, een woordenwisseling werd een ruzie en zo’n ruzie ontaardde niet zelden in geweld.

‘We gaan het zien,’ zei De Cock.

Jan Kusters rekte zich uit.

‘Ik zal het gelukkig niet meemaken. Ik sta hier nog een uurtje en dan ga ik lekker onder zeil. En van het weekend zit ik in het zonnetje voor mijn caravan in Egmond.’ Hij gaf De Cock een vette knipoog.

‘Jij wel, mazzelaar,’ zei De Cock goedmoedig, maar hij meende er geen woord van. Hij moest er niet aan denken om drie dagen opgesloten te zitten in een caravan. Hij kreeg het al benauwd bij het idee.

‘Ik zal aan je denken, De Cock.’

De grijze speurder stak zijn hand op en nam met kwieke tred de stenen trap naar de tweede verdieping.

De grote rechthoekige kamer was leeg. De Cock hing zijn colbertje aan de kapstok en liep langs het verlaten bureau van Vledder, zijn jonge collega. Die had een paar dagen vrij genomen en zat met zijn nieuwe vriendin op een Waddeneiland. Vlieland of Schiermonnikoog, daar wilde hij van af zijn. Hij was zelf vroeger weleens met zijn vrouw naar Texel geweest, maar uiteindelijk bleef hij toch het liefst thuis, ook in de vakantie. Tot verdriet van zijn vrouw.

Hij ging achter zijn bureau zitten en verheugde zich op een rustig dagje waarin hij kon gaan werken aan zijn schuldgevoel door de achterstallige administratie af te handelen.

Maar toen ging het telefoontje dat een einde zou maken aan zijn voorbarige euforie en dat de zonovergoten dag voorgoed zou voorzien van een zwart randje.

Het was Jan Kusters.

‘De Cock, er is een kind doodgeschoten.’

De melding was gekomen van de Haarlemmerstraat ter hoogte van de Herenmarkt. De Cock had zich door een surveillancewagen aan de kop van de Haarlemmerstraat laten afzetten, omdat het geen doen was om in het drukke ochtendverkeer tot aan het West Indisch Huis te komen dat tussen de Herenmarkt en de Haarlemmerstraat gelegen was. Het was het statige hoofdkwartier van de respectabele Heren XIX geweest, het bestuur van de West-Indische Compagnie dat ooit de opdracht had gegeven tot het stichten van de stad Nieuw-Amsterdam. Tegenwoordig beter bekend als New York. Maar voor deze belangwekkende historische overwegingen had De Cock nu geen aandacht. Hij haastte zich zo snel als zijn oude benen hem konden dragen naar de plek des onheils, hoewel hij niet bepaald uitkeek naar wat hij er aan zou treffen. Een plaats delict was nooit zijn favoriete bestemming geweest maar al helemaal niet als er kinderen in het dodelijke spel waren.

Reeds van een afstand zag hij de vierkante witte tent die half over het trottoir en de rijweg was geplaatst om het slachtoffer te vrijwaren voor de nieuwsgierige blikken van de opgewonden omstanders. De Cock baande zich licht geïrriteerd een weg door het toegestroomde publiek. Hij ergerde zich aan de sensatiezucht en het respectloze gedrag van sommige mensen die het liefst nog een glimp van het ongelukkige kind hadden opgevangen. Schrijlings op zijn scooter gezeten schoot een fotograaf de eerste plaatjes. Het zou niet lang duren of de stadsomroep zou ter plekke zijn om de burgers van de hoofdstad heet van de naald verslag te doen van een wederom spectaculaire gebeurtenis. De oude rechercheur was een voorstander van openheid en transparantie, zoals dat tegenwoordig heette, maar het werk werd er niet gemakkelijker op als achthonderd-duizend Amsterdammers over je schouder meekeken.

Hij dook onder het rood-wit geblokte afzetlint door en liep naar de tent. Een jonge diender, die Bert bleek te heten en nog maar net van de politieacademie was gekomen, liep met hem mee. Hij vertrouwde De Cock toe dat het de eerste keer was dat hij zoiets meemaakte. Hij lachte er manmoedig bij, maar De Cock voelde het ongemak van zijn jonge collega.

‘De moordenaar is gevlucht op een motor, meneer.’

Dat leek De Cock het enige vervoermiddel waarmee je als je haast had deze drukke buurt kon verlaten.

‘Er is een bericht uitgegaan naar alle eenheden om uit te kijken naar een verdachte motor.’

De Cock knikte goedkeurend. ‘Is er een nummerbord bekend?’

‘Niet dat ik weet, meneer. Ik denk eigenlijk van niet. Alles gebeurde heel snel en de paniek was groot.’

Er heerste een terneergeslagen sfeer op de plaats delict. Diverse rechercheurs van de forensische dienst in hun witte pakken waren bezig met het veiligstellen van het sporenmateriaal. Er werd nauwelijks gesproken.

In de tent stuitte hij op de gebogen gestalte van dokter Den Koninghe die het slachtoffer, een meisje van hooguit tien, elf jaar, nauwgezet bekeek. Het kind was zomers gekleed, het zou immers een warme dag worden. Ze droeg een wit rokje met rode stippen en daarboven een rood T-shirt met het opschrift LOVE. Ze lag op haar rug. Uit de bruine krullen was bloed gesijpeld dat inmiddels de roestbruine kleur van haar haar had aangenomen. Ergens onder al dat springerige haar moest de kogel zijn ingeslagen. Het was een treurig gezicht. Het hart van De Cock draaide om. Hij keek naar het lijkleke gezichtje en moest denken aan de woorden van de dichter: *Ik ween om bloemen, in de knop gebroken*. Toen dwong hij zich zijn emoties te beheersen en de moordplek professioneel in zich op te nemen. Den Koninghe wierp een blik over zijn schouder en begroette zijn oude vriend.

‘Het is geen fraai begin van deze dag, De Cock. De kogel heeft haar in het hoofd getroffen. Erin en eruit. Ik denk niet dat ze veel geleden heeft, als dat je een troost kan zijn.’

Hij zette een hand op zijn stramme knieën en kwam met enige moeite overeind.

‘Wat is er gebeurd?’

De dokter klopte zijn broek af en schudde het hoofd.

‘Naar ik vernomen heb gaat het hier om een liquidatie, maar het lijkt me niet dat dit meisje het doel van de aanslag was.’

De Cock wendde zich tot de diender die in de opening van de tent stond te wachten.

‘Hebben we getuigen?’

‘Jawel, meneer. Een vrouw op de eerste etage lapte haar ramen op het moment van de aanslag. Zij heeft alles gezien.’

‘Mooi. Was het meisje alleen?’

‘Nee, meneer, ze was met haar moeder.’

De Cock sloot even zijn ogen en dacht aan de moeder die haar kind onder haar ogen vermoord had zien worden. Een gruwelijk lot.

‘Ze hebben haar naar het ziekenhuis gebracht. Ze was in shock en niet in staat vragen te beantwoorden.’

Den Koninghe passeerde de grijze rechercheur.

‘Daar ga ik ook heen.’ Hij gaf De Cock een klopje op zijn arm. ‘Zodra ik meer weet, neem ik contact met je op. Sterkte.’

Hij verdween door de opening van het tentdoek. De Cock keek nog eens om zich heen, maar er was niets wat zijn aandacht trok. Behalve dat meisje, een bloem in de knop gebroken.

Buiten de tent speurde Ben Kreuger het trottoir af. Hij zakte door zijn knieën en plaatste een bordje met een nummer bij een vermoedelijke kogelinslag in een stoeptegels. Hij kwam overeind en wenkte Bram van Wielingen, die er een foto van maakte.

De Cock liep op hem toe en schudde hem de hand.

‘Ben je al wat wijzer?’

Ben trok een grimas.

‘Volgens een getuige...’ hij wees naar boven waar een vrouw half over de vensterbank van het raam op de eerste verdieping hing en alles nauwlettend in de gaten hield, ‘begon er iemand in het wilde weg te schieten. Achter elkaar. Het meisje werd bij toeval geraakt en het is een wonder dat er niet meer slachtoffers zijn gevallen. Een automatisch wapen, ongetwijfeld.’

De Cock zuchtte gelaten.

‘Waar is de tijd gebleven dat er gewoon een revolver getrokken werd. Ook erg, maar dan was dit meisje gespaard gebleven.’

Ben zonk weer door zijn knieën en bestudeerde een sigarettenpeuk.

‘Er zijn te veel zware wapens in de stad, De Cock, en dit zijn de consequenties.’

‘Enig idee wie het beoogde slachtoffer was?’

‘Zeker.’ Ben besloot de peuk te negeren en stond weer op. ‘Jantje Havekort.’

‘Havekort,’ sprak De Cock verbaasd. ‘Kan er dan sprake zijn geweest van een afrekening?’ Jantje Havekort was een speler in het Amsterdamse criminele milieu en stond als zodanig bij de politie bekend.

Ben grijnsde.

‘Ze hebben hem...’ hij tekende met zijn vingers aanhalingstekens in de lucht, ‘voor zijn eigen veiligheid meegenomen naar de Warmoesstraat. Je moet hem net hebben gemist.’

De Cock tuitte zijn lippen.

‘Ik ga eerst maar eens met de getuige praten.’ Hij keek omhoog naar de vrouw die nog steeds gretig kijkend uit het raam hing.

‘Kan ik even met u spreken?’

‘Tuurlijk, lieverd,’ riep ze met een onmiskenbaar Amsterdams accent. ‘Ik trek de deur wel voor je open.’

In de woonkamer van de vrouw, die zich voorstelde als Riet Buitendijk, overheerste de kleur wit. Witte kastjes aan de muur, een te grote witte eettafel in het midden van de kamer met rondom witte stoelen en overal stonden witte vaasjes met witte en rode kunstbloemen. Het witte kussentje dat op de vensterbank van het open raam lag, gaf de vaste plek aan vanaf waar de vrouw de hele dag de straat in de gaten hield.

Ze had De Cock een stoel en een kop koffie aangeboden die de oude rechercheur allebei dankbaar had aanvaard.

‘Suiker?’ klonk het vanuit de keuken.

‘Nee, dank u,’ antwoordde De Cock. ‘Alleen koffie is genoeg.’

Ze kwam de kamer in met twee witte porseleinen kopjes en nam tegenover De Cock plaats aan de tafel.

De Cock roerde bedachtzaam met een lepeltje in zijn kopje.

Riet keek hem met grote ogen aan. ‘Je wou toch geen suiker?’

De Cock keek betrapt op en legde het lepeltje weer op het schoteltje.

‘Macht der gewoonte,’ bromde hij ter verontschuldiging.

‘Zal ik dan maar?’ De vrouw kon blijkbaar niet wachten om haar verhaal te vertellen. De Cock keek haar over zijn kopje aan. Hij schatte haar tussen de veertig en de vijftig. Een pronte vrouw, zou de Amsterdammer zeggen, met hoog opgestoken blond haar en een stevige boezem, die hem met open vizier aankeek. Hij knikte haar bemoedigend toe.

Ze stak meteen van wal.

‘Ik was dus vanmorgen mijn ramen aan het lappen toen ik inene aan de overkant zo’n gast met een motorhelm tussen de auto’s zag opduiken. Ik denk: wat krijgen we nou? Zie ik hem zo een knoeperd van een mitrailleur uit zijn jas halen...’

De Cock stak zijn hand op om haar woordenstroom te stuiten. ‘Een mitrailleur? Weet u dat zeker?’

‘Nou ja, zo’n soort van groot ding, ik heb daar geen verstand van, van hoe ze dat allemaal noemen. Maar goed, het was dus wel een soort van geweer en toen die man uit zijn auto stapte...’

‘Die met de motorhelm?’

‘Nee! Die man, ik weet niet hoe die heet, die hier elke ochtend koffie komt drinken, beneden bij Coffeeshop Bob, en die dan zijn auto op die invalidenplek aan de overkant neerzet.’

De Cock probeerde de woordenstroom te ordenen. ‘De man die uitstapte?’

‘Daar zet hij elke dag zijn auto neer, maar volgens mij is hij helemaal niet invalide. Hij stapt dus uit en die helm richt zijn geweer op hem, op die man die uit de auto stapte. Ik zie het hem zo doen!’ Riet sperde haar ogen open en liet een stilte vallen.

‘En toen?’

‘Toen reed er een brommertje bijna over de tenen van die motorhelm! Die had hij niet zien aankomen. Dus hij deinst achteruit, maar zijn geweer ging af! Godallemachtig, ik schrok me een ongeluk, ik schopte zo mijn emmer water om. Hier, je ken het nog zien.’

Riet wees naar de grond onder het raam, maar De Cock was niet geïnteresseerd in de watervlek.

‘Wat gebeurde er toen?’

‘Ik hoorde van Bob, van de coffeeshop, dat de kogels je om de oren vlogen en dat dat meissie was geraakt. Aggut, arm schaaap, dat wens je toch niemand toe.’

‘Nee, dat is echt verschrikkelijk,’ beaamde De Cock oprecht. ‘Kende u het meisje? Of de moeder?’

‘Schat, al sla je me dood. D’r lopen hier elke dag zo veel mensen door de straat. En ik keek natuurlijk alleen maar naar die motorhelm met z’n geweer.’

‘En wat zag u nog meer? Wat deed die... motorhelm?’

‘Die keek om zich heen, maar die man uit de auto, zal ik maar zeggen, had zich op de grond laten vallen en was onder de auto gerold. Nou, als die invalide was dan ben ik Manke Nelis!’ voegde ze er verontwaardigd aan toe. ‘En toen zie ik die motorhelm op een motor springen en via de Herenmarkt was-ie zo verdwenen.’

Riet had haar handen om de tafelrand geklemd en hijgde alsof het gebeurde haar net was overkomen.

De Cock stond op. ‘Mijn complimenten, mevrouw, u hebt een zeer gedetailleerd beeld van de situatie gegeven, Ik moet u wel verzoeken om vanmiddag nog langs het bureau Warmoesstraat te komen zodat wij uw verklaring kunnen opnemen. Die is van groot belang voor de voortgang van dit onderzoek.’

Hij gaf haar een kort knikje en liep naar de deur. ‘Ik dank u voor uw medewerking.’

‘U zei toch dat u De Cock heette?’ klonk het achter zijn rug.

De Cock draaide zich om.

‘Met cee-oo-cee-kaa.’

‘Dan hebt u mijn zusje nog gekend.’

De Cock fronste zijn wenkbrauwen.

‘Janny was een tijdje de weg kwijt en ja, hoe gaat dat met die jonge meissies, die ontmoette een foute gast en kwam achter een raam terecht. Een paar jaar maar, hoor, want ze is nou getrouwd met een goeie kerel uit Lelystad en ze loopt alweer voor de derde keer achter de kinderwagen.’

De Cock wiebelde op zijn voeten, hij begreep niet waar de vrouw heen wilde.

‘Maar ze heeft me een keer verteld dat u een foute pooier bij haar weggehouden heeft. Zo eentje die haar mishandelde en uitbuitte. Daar was ze u erg dankbaar voor.’

De Cock stak bescheiden een hand op.

‘Iedereen heeft recht op bescherming.’

‘Zo is dat,’ besloot Riet resoluut. ‘We zijn tenslotte op de wereld om mekaar te helpen, nietwaar!’

De Cock glimlachte en verliet de kamer.

Lees verder in *De Cock en de vermoorde onschuld*

Eerste druk september 2015

Copyright © 2015 Peter Römer

Copyright © 2015 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Het gebruik van de naam Baantjer is met toestemming van de erven A.C. Baantjer

Vormgeving omslag en binnenwerk: Hans Gordijn, Baarn

Omslagfoto © Thomas Schlijper / Hollandse Hoogte

Foto Peter Römer © Jurriaan Hoefsmit

ISBN 978 90 261 3748 8

ISBN e-book 978 90 261 3749 5

NUR 331

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.